

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Гж 60/05
05.05.2005. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА, кога заступа АБ, адвокат, против туженог ББ, одговорног уредника "ВВ", кога заступа БВ, адвокат, ради објављивања одговора на информацију, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Округног суда у Београду П. 121/03 од 18.02.2005. године, у седници већа одржаној дана 05.05.2005. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Округног суда у Београду П. 121/03 од 18.02.2005. године.

Образложење

Пресудом Округног суда у Београду П. 121/03 од 18.02.2005. године одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца АА да се наложи туженом ББ, одговорном уреднику "ВВ", да без накнаде и без одлагања у првом наредном броју листа "ВВ" у рубрици "___", на __ страни, на исти начин на који су објавили чланак "ГГ" и три антрфилеа у броју "ВВ" од __. године и у истом издању уз ознаку "Одговор" објави текст одговора на информацију "ДД" и три антрфилеа који гласе: "ДД1", "ДД2" и "ДД3", са текстом ближе означеним изреком првостепене пресуде. Истом пресудом одбијен је као неоснован захтев да му тужени накнади парничне трошкове у износу од 100.500,00 динара у року од 15 дана и обавезан је тужилац да туженоме на име трошкова парничног поступка накнади трошкове у износу од 29.250,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом извршења.

Против наведене пресуде благовремено је изјавио жалбу тужилац због битне повреде одредаба парничног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, због погрешне примене материјалног права и одлуке о трошковима парничног поступка.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу одредби чл.70. Закона о јавном информисању и чл.365. ЗПП ("Сл. лист СФРЈ" бр.4/77 са изменама и допунама) који се примењује у поступку по жалби, сходно чл.491. став 1. ЗПП ("Сл. гласник РС" бр.125/04) Врховни суд налази да је жалба неоснована.

У проведеном поступку нема битних повреда одредаба парничног поступка из чл.354. став 2. ЗПП на које Врховни суд пази по службеној дужности, као ни битних повреда поступка на које се указује жалбом.

Према утврђеном чињеничном стању у дневном листу "ВВ" од 28.11.2003. године, на седмој страни у рубрици "___" објављен је чланак аутора ЂЂ, главног уредника тог листа под насловом "ГГ" са наднасловом "ЕЕ", са поднасловом: "ЖЖ" и три антрфилеа "ЖЖ1", "ЖЖ2" и "ЖЖ3", да је тужилац који је у то време био директор компаније "ЗЗ" дана 30.11.2003. године доставио туженоме одговор са садржином ближе означеном у изреци првостепене пресуде са захтевом за објављивање у следећем броју "ВВ" од 01.12.2003. године без редакцијских измена и да одговор није објављен у наведеном термину. Такође, првостепени суд је утврдио да је истог дана, 01.12.2003. године текст одговора у целости објављен у листу "ЗЗ" а накнадно у скраћеној верзији у листу "ИИ" и да је у току парнични поступак за накнаду нематеријалне штете због увредљивих инкриминација спорног одговора.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право и то одредбе чл.47., 49., 50., 51. и 58. став 1. тач.8., 11. и 14. Закона о јавном информисању ("Сл.гласник РС" бр. 43/03) одлучујући као у изреци ожалбене пресуде.

Одредбом чл.47. став 1. Закона о јавном информисању је прописано да лице на које се лично односи информација подесна да повреди његово право или интерес, може од одговорног уредника захтевати да, без накнаде, објави одговор у коме оно тврди да је информација неистинита, непотпуна или нетачно пренета. За реализацију права на одговор сходно цитираној одредби довољно је да оспорена информација има снагу, моћ или способност за повреду нечијег права или интереса и да лице на које се информација односи потврди да је информација неистинита, непотпуна или нетачно пренета, при чему није потребно да је до повреде права или интереса заиста дошло. Истовремено одговором се дозвољава објављивање обичне а не доказане тврдње лица из информације, коме се на изнети начин пружа прилика да изнесе свој став о објављеним чињеницама а читаоцима и јавности омогућава да из изјашњења обе стране и уз поштовање начела једнакости информације и одговора, односно једнаких шанси, заузме лични став о истинитости изнетих тврдњи.

Објављеним текстом у листу "ВВ" од __. године, тужилац је приказан у негативном контексту. Како је тужилац оспорио истинитост изнетих података, а ради се о информацији подесној да повреди право или интерес тужиоца, били су испуњени законски услови из чл.47. Закона о јавном информисању за објављивање одговора на информацију. Такође, тужилац је благовремено сходно чл.49. и 50. Закона о јавном информисању поднео захтев за објављивање одговора ближе означеног у изреци ожалбене пресуде, а како одговор од стране туженог није објављен, поднео је благовремено предметну тужбу. Међутим, основано се ожалбеном пресудом оцењује да су у овом случају били испуњени законски услови из чл.58. став 1. тач.8., 11. и 14. Закона о јавном информисању за одбијање објављивања одговора на информацију.

Одредбом чл.58. став 1. тач.8. Закона о јавном информисању, одговорни уредник је овлашћен да одбије да објави одговор ако се одговор односи на мишљење, а не на тврдњу о чињеницама, као и ако одговор не садржи тврдњу о чињеницама већ мишљење. Из наведеног произилази да се одговор може заснивати искључиво на чињеницама којима се побијају чињенице изнете у изворној информацији. Спорни одговор тужиоца међутим, садржи бројне оцене и вредносне судове о личности ТТТ, аутора спорног чланка, његовом моралном лику, пословању и личне оцене којима се побијају мишљења аутора изворне информације, што је забрањено цитираном одредбом.

Ожалбеном одлуком првостепени суд је утврдио да је текст одговора непрописно дужи од изворне информације, која се на тужиоца односи. Одредбом чл.58. став 1. тач.11. Закона о јавном информисању је прописано да одговорни уредник није дужан да објави одговор ако је непрописно дужи од информације, а подносилац га не примери у року за подношење одговора. Неосновано се жалбом наводи да се спорни чланак објављен 28.11.2003. године у целости односи на тужиоца и ЈЈ, да је део који се односи на тужиоца недељив и текст одговора примерен за објављивање. Наведено је у супротности са садржином спорног чланка из кога произилази да се поједини делови текста као и наслов односе заједнички на оба лица, али поједине целине третирају искључиво ЈЈ или тужиоца, због чега текст одговора, који обимом одговара изворној информацији у целини превазилази дозвољени обим и не испуњава услове за објављивање.

Правилном оценом изведених доказа првостепени суд је утврдио да су бројни наводи тужиоца из текста одговора на информацију о личности аутора спорне информације, дати увредљиво, у тону оптужбе и са јаким личном нотом. Са изнетих разлога и по овом основу нема законских услова за објављивање одговора, јер је одредбом чл.58. став 1. тач.14. Закона о јавном информисању изричито прописано да одговорни уредник није дужан да објави одговор ако би због садржине одговора његово објављивање могло изазвати забрану објављивања информације, кривичну или прекршајну одговорност или грађанско-правну одговорност према трећим лицима.

Неосновано се жалбом оспорава правилност ожалбене одлуке истицањем да је тужени имао могућност да објави одговор изостављањем спорних делова. Текст одговора не садржи целине, које би се као подобне могле издвојити ради делимичног објављивања одговора. Осим тога, одредбом чл.57. став 1. Закона о јавном информисању је прописано да се одговор, односно исправка објављују без измена, изостављања и допуна, на чему је изричито инсистирао и тужилац при истицању захтева за објављивање одговора.

Наводи жалбе да се првостепени суд током поступка није придржавао законских рокова код заказивања рочишта, окончања поступка и доставе пресуде, не доводе у сумњу правилност и законитост ожалбене пресуде, јер је за прекорачење рокова према чл.69. став 1. Закона о јавном информисању прописано искључиво право тужиоца да преко председника суда тражи уступање предмета у рад другом већу.

Неосновано се жалбом указује да побијана пресуда промовише монопол ТТТ на објављивање информације. Неподобност предметног одговора за штампање услед постојања законских разлога за необјављивање које прописује Закон о јавном информисању, не искључује право тужиоца да другим правним средствима санкционише увредљиве наводе изворне информације и докаже њену евентуалну неистинитост.

На основу одредби чл.368. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

Председник већа-судија

Снежана Андрејевић, с.р.

За тачност отправка

вг